

Daugavpils logopēdiskā internātpamatskola – attīstības centrs

APU programmas ieviešana skolā turpinājums

*„Liels ir tas, kas mazo cienīt prot,
kas spēj mazam lielus spārnus dot”.*

2016./2017.m.g. Daugavpils logopēdiskā internātpamatskola – attīstības centrs turpina piedalīties APU programmas realizēšanā Daugavpils mācību iestādēs.

2016.gada oktobra un novembra mēnešu laikā mūsu skolā tika rīkoti pedagogu, skolēnu vecāku, apkalpojošā personāla sanāksmes par tēmu “Atbalsts pozitīvai uzvedībai – programmas realizēšanas skolā turpinājums”.

Šajās sanāksmēs un veikto pārrunu galvenais mērķis bija noskaidrot, kādas vēl ir neskaidrības, kas jauns būtu jāievieš mūsu skolā. Interesanti bija uzklaut mūsu pedagogu viedokli par programmas norisi, par to, kā šo programmu uztver un ievēro paši skolēni un viņu vecāki.

Sarunu gaitā bija skaidrs, ka neviens no iesaistītajiem dalībniekiem nepalika vienaldzīgs. Bija redzams, ka skolotāji ir ieinteresēti turpināt programmu. Tika dotas rekomendācijas kā no skolotāju puses, tā arī no skolas APU komandas, kā labāk organizēt skolēnu dzīvi skolā un ārpus tās saistībā ar APU programmas nosacījumiem.

Šogad mūsu skolas viens no svarīgākajiem mērķiem, saistītiem ar APU programmu, ir skolēnu mācību motivācijas celšana. APU dalībnieki piedāvāja pedagogiem iepazīties ar skolēnu sasniegumu dinamikas pārstrādātajām tabulām un sākt tās lietot. Vēlamo rezultātu tie deva īpaši vacākajās klasēs, tur skolēni sāka daudz nopietnāk gatavoties katrai mācību stundai, sekot līdzī sekmju vērtējumiem. Tiek novērota nopietnāka attieksme pret mācību stundām. Vērojams liels darbs skolēnu mācību motivācijas celšanā no pedagogu puses.

Skolā jau pusotro gadu stādā sistēma “Labākā klase”. Direktores vietnieks izglītības jomā O.Borisovs atzīmē, ka šī sistēma bija ieviesta, lai paaugstinātu skolēnu atbildību, interesi un piedalīšanos skolas dzīvē un ārpusskolas pasākumos, atbildību par mācību sasniegumiem, skolas noteikumu ievērošanu stundās un starpbrižos. Katru mēnesi par labiem sasniegumiem un aktivitātēm konkrēta klase tiek atzīmēta ar plāksnīti “Labākā klase”. Mācību gada beigās, pēc kopvērtējuma sistēmas, klase, kura saņēma visaugstākos rezultātus pēc visa iepriekšminētā, saņem diplomus un apbalvojumu – ekskursiju.

Nevar teikt, ka mums viss ir brīnišķīgi un veiksmīgi. Šogad skolā parādījās arī neparedzētas situācijas. Laika gaitā tika noskaidrots, ka ne visi skolēni atceras programmas nosacījumus, sakarā ar ko, divās skolas klasēs vērojama pavirša programmas lietošana.

Neskatoties uz mūsu neveiksmēm, skolā valda daudz labvēlīgāka atmosfēra. Praktiski nav dzirdami necenzētie vārdi, kuri agrāk bieži bija dzirdami. Skolēni sāka kontrolēt savu uzvedību un leksiku. Daudz retāk var ieraudzīt negatīvu un rupju attieksmi pret savu vienaudzi no skolēnu puses.

Vajag atzīmēt arī pedagogu darbu. Tas vairāk tiek virzīts uz mācību vielas apgūšanas procesu, nevis uz skolēnu uzvedības normu skaidrošanu stundas laikā. Protams, arī šeit vēl ir sāpīgi punkti, mēs ar tiem turpinām strādāt. Droši var secināt to, ja APU programmas realizēšanā ir iesaistītas visas puses (skolēns – vecāki - skolotājs – apkalpojošais personāls – APU komanda – skolas administrācija) veiksmīgs rezultāts ir garantēts. Ja kaut viens no šiem posmiem netiek iesaistīts procesā, tad nevar runāt par rezultāta veiksmīgumu. Šis process pieprasa sistemātisku, neatlaidīgu ikdienas darbu no katra iesaistītā dalībnieka.

Mūsu skolas APU komandā aktīvi strādā medicīnas personāls J.Sonina. Viņa atzīmē, ka sporta stundās ir paaugstināta riska aktivitāte, jo vienkopus aktīvi darbojas ļoti daudz bērnu. Visbiežāk bērni traumas gūst nepietiekami drošās vides vai pieaugušo uzmanības trūkuma dēļ.

Pēc APU noteikumu ieviešanās skolā situācija ar traumatismu sporta stundās uzlabojās:

- 2014./2015.m.g. sporta stundās bija iegūtas 6 traumas gadījumi;
- 2015./2016.m.g. sporta stundās 2 gadījumi;
- 2016./2017.m.g. līdz šim brīdim.

Aktīvi mūsu komandas darbā piedalās skolas psiholoģe O.Karkina, kura palīdz organizēt skolas pasākumus vecākiem, skolēniem, pedagogiem un skolas apkalpojošā personāla darbiniekiem. Viņa secina, ka diemžēl, situācija ir sarežģīta, jo uz skolu nāk bērni, kuru sociālā, emocionālā un intelektuālā attīstība iepriekšējā izglītības posmā nav tikusi pienācīgi izanalizēta un nebija sniegts savlaicīgs atbalsts, ar visiem pakāpeniskiem posmiem. Tas arī nebija sniegts šiem bērniem pirmsskolas

vecuma periodā. Te var minēt arī skolēnus, ar sociālās atstumtības risku. Var secināt daudz dziļāk un atzīmēt to, ka ne skola padara šādus bērnus, ne pedagogi, kuri strādā ar skolēniem dien dienā, sarežģītāka problēma slēpjas mājās. Vecāki, apkārtēja mājas vide ir pirmais sociālā riska punkts, no kura iziet bērni ar veselības veida un iepriekš minēta veida problēmām. Darbs paliek vēl sarežģītāks, jo paši vecāki šo problēmu neatzīst, viņi meklē risinājumus ne tur, kur tie īsti ir. Bieži saskaramies ar to, ka vecāki nedzird, un negrib sadzirdēt cilvēkus, kuri strādā ar viņu bērnu katru dienu, un redz viņa grūtības mācības un uzvedībā, kā arī saskarsmē ar citiem bērniem. Pienākas skaidrot vecākiem, ka bērnam nav nav izveidotas un attīstītas iemaņas un prasmes līdzdarboties sabiedriskajā vidē – pieaugušais – vecāki – skolēns – skolotājs. To ko bērns nav iemācījies pirmsskolas vecumā, un nav iegaumējies sākumskolas vecumā, tas viņam sagādās problēmas turpmākajā dzīvē. To var sasniegt tikai veicot ciešu sadarbību ar vecākiem. Sakarā ar to, var atzīmēt, ka galvenais uzdevuma punkts ir vecāku kompetences paaugstināšana, ar kuru mūsu Daugavpils logopēdiskajā internātpamatskola – attīstības centrs strādā katru dienu.

Pirms Ziemassvētku brīvdienām decembrī 2016.gada skolēniem un pedagogiem APU komanda piedāvāja piedalīties aptaujā, kur bija attēloti dažādi jautājumi, saistīti ar APU programmas norisi skolā. Aptaujā piedalījās 71 skolēns un 51 pedagogs. Tika savākti labi rezultāti saistībā ar to, ka paši skolēni vērtē APU sistēmas ieviešanu skolā. Aptaujas pēdējā punktā skolēniem tika uzdotd sekojošs jautājums:

- Ko gribas mainīt stundās vai skolā?

Skolēnu atbildes bija sekojošas:

- Gribas skolēnu labāku uzvedību un mieru stundas laikā, klusāku atmosfēru klasē.

Šī atbilde parādījās klasē, kur pats skolotājs atzīst, ka viss ir normāli, stundas laikā notiek lietišķais darbs. Tā kā vārdus no dziesmas, nevar izmest, nevar neievērot to, ko prasa paši skolēni. Var daudz runāt par lietišķumu, bet vienreiz ir jāsaprot, bez kārtības klasē, bez jēdzīgas laika lietošanas stundā, nevar sniegt nekādas zināšanas, īpaši bērniem ar īpašām vajadzībām, tādos sarežģītos priekšmetos kā matemātika, valodas utt. Mācību iestāde nav vieta priekš skolotāja laika pavadīšanas un peļņu interešu risināšanas. Jau no studentu laika vajadzēja nozīmēt savas dzīves prioritātes: vai es varu dod bērniem zināšanas, vai man ir jākustas pie tiem, kuri paši var paņemt grāmatu un iemācīties saprast sarežģītāku mācību vielu bez manas palīdzības. Cik bieži var redzēt viena un tā paša klase, bet pie viena pedagoga visa klase mācās un apgūst mācību vielu, bet pie otrā – nevar saprast kas notiek. Tad skolēni raksta, ka gribas klusāku atmosfēru klasē un mieru stundās. Viņi jau nogura no izklaidībām un visatļautībām, kad var jebkurā laikā piecelties, pieliet pie logiem, neklausīties skolotāja runāto, pārtraukt mācību procesu, kliegt, izrunāties utt.

Bet un tagad var teikt, ka skolotājs neatzīst šo problēmu, vienkārši “aizver ausis un acis”.

Aptaujā skolēni rakstīja par to, ka gribas:

- lai mazāk tiktu uzdoti mājas darbi;
- lai mācību stundas būtu īsākas;
- lai uzdevumi nebūtu tik grūti;
- samazināt mājas darbu daudzumu;
- dabaszinībās iet uz dabu, veikt dažādus eksperimentus, vērot dabu;
- rast iespēju izmantot interaktīvo tāfeli, internetu klasē.
- sniegt vairāk informācijas pēc noteiktas tēmas;
- vairāk sazināties ar skolotājiem – laika trūkums, interese vairāk paklausīties ko stāsta skolotāji;
- tie kuri nemācījās stundā, lai pilda mājas darbus, tie kuri mācījās, paliek bez mājdarbjiem;
- stundās izmantot jaunākās tehnoloģijas.

Ir par ko domāt, ko darīt, ar ko strādāt...

Skolas APU komanda iesaista skolas dzīvē skolēnu vecākus ne tikai ar “Vecāku klubu”, “Māmiņu skolu”, bet arī ar citiem skolas pasākumiem un koncertiem. Visi skolas pedagogi atzīmē, ka vecāku iesaistīšana savu bērnu pasākumos, mācību procesā palielinājās. Daudz vairāk vecāku atnāk uz 1.Septembra svētkiem, uz skolas rīkoti pasākumiem un sanāksmēm. Var atrast kopīgo valodu ar vecākiem, jo arī ir ievērojami aktīvi iesaistīti darbā ar ģimenēm mūsu pilsētas pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijās un sociālajās institūcijās, bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā.

APU komanda aktīvi līdzdarbojas ar skolēnu vecākiem šādos jautājumos: kad jautājums ir saistīts ar bērna veselības stāvokli, viņa uzvedības problēmām, kā arī mācīšanās traucējumiem utt.

Mūsu komanda strādā ne tikai ikdienišķu problēmu risināšanā, bet arī organizē skolas pedagogiem, tehniskajam personālam dažādus pasākumus, tādus kā izbraucienus, relaksācijas nodarbības ar

psihologu, kafijas pasēdēšanu un dažādu jautājumu apspriešanu. Tas palīdz mums saliedēt kolektīva darbiniekus un uzklaut dažādus viedokļus.

Joprojām gribas teikt par to, ka sabiedrība nav gatava tam, ka skolās notiek APU programmas realizēšana. Jo pienākas braukt sabiedriskajā transportā, kur bērni var redzēt un piedzērušos un lamu vārdus lietojošos cilvēkus. Daudz reizes ir redzēts, ka sēž skolēni un konduktors pat neievēro cik rupja, necenzēta, ar alkohola smaku pieaugušie veic sarunas bērnu klātbūtnē.

Nākas secināt to, ka priekš komandas, skolēniem, viņu vecākiem, skolas pedagogiem un skolas apkalpojošā personāla darbiniekiem ir nepieciešamas dažāda veida sanāksmes, aptaujas un pasākumi, lai ieraudzīt, kas ir izdarīts, kas tiek realizēts ikdienas dzīvē, kā arī noskaidrot punktus, kuriem ir jāpievērš pastiprinātu uzmanību. Bet visiem, viennozīmīgi, ir skaidrība par APU programmas nepieciešamību un aktualitāti mūsu ikdienas dzīvē.

Rakstu sastādīja DLIAC izglītības metodiķe I. Valentanaviča